

NAZARA KUR'AN'IN ŞIFASI VE KORUYUCU AYETLER

El-Hamdü li'l-lâhi rabbi'l-âlemîn. Ve's-salâtü ve's-selâmü alâ seyyidi'l-evvelîne ve'l-âhirîn Muhammedini'l-Emîn ve alâ âlihî ve sahbihî ve men tebiahû bi-ihsânin ilâ yev-mi'd-dîn.

Emmâ ba'd:

Fa'lemû eyyuhe'l-ihvân fe-inna efdale'l-hadîsi kitâbullah ve efdale'l-hedyi hedyü seyyidinâ Muhammedin sallallahu aleyhi ve sellem. Ve şerra'l-umûri muhdesâtuhâ ve külle muhtesetin bid'atün ve külle bid'atin dalâletün ve sâhibehâ fi'nnâr.

Ve bi's-senedi'l-muttasili ile'n-nebiyyi sallallahu aleyhi ve selleme ennehû kâle:

فِي كِتَابِ اللَّهِ ثَمَانِ آيَاتٍ لِلْعَيْنِ الْفَاتِحَةِ وَآيَةُ
الْكُرْسِيِّ

Fî kitâbi'llâhi semânin âyâtin li'l-ayni'l-fâtihatü ve âyetü'l-kürsiyyi.¹

---

¹ Deylemî, *el-Firdevs*, III, 139, r. 4372; Münâvî, *Feyzü'l-kadîr*, IV, 457, r. 5956; Ali el-Muttakî, *Kenzu'l-ummâl*, VI, 746, r. 17669.

Sadaka Resûlullah fîmâ kâl ev kemâ kâl.

Çok aziz ve muhterem kardeşlerim.

Allah'ın selamı, rahmeti, bereketi, ihsânı, ikramı üzerinize olsun. Allahu Teala hazretleri dünya ve âhiretin hayırlarına, saadetine cümlenizi nâil eylesin. Cennetiyle cemaliyle müşerref eylesin.

Peygamber Efendimiz sallallahu aleyhi ve sellem'in mübarek hadîsi şerîflerinden zamanımızın yettiği miktarca okuyup izâhını yaparak tefeyyüz etmek için toplanmış bulunuyoruz. Bu hadîsi şerîflerin okunmasına başlamadan önce üzerimize düşen vazifeyi, boynumuzun borcunu, şükran borcumuzu ödemek üzere Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* Efendimiz'in ruh-i pâkine ve onun mübarek âl'inin, ashâbının, etbâının, ahbâbının ruhlarına ve sair enbiyâ ve mürselîn *salavâtullâhi ve selâmuahû aleyhim ecmaîn* hazerâtının ruhlarına ve hassaten Ümmet-i Muhammed'in Peygamber Efendimiz'den sonra mürşitleri Peygamber Efendimiz'in vekilleri ulemâ-i âmilîn meşâyih-i vâsılîn sâdât-ı turuk-ı aliyemizin ve halifelerinin, müritlerinin, mühiblerinin ruhlarına hediye olsun diye; bu diyar-

ları Allah'ın emrini tutarak Allah'ın yolunda cihat ederek canlarını, mallarını ortaya koyarak fethetmiş olan fatihlerin, şehitlerin, gazilerin, mücahitlerin ruhlarına hediye olsun diye... Beldeye ismini vermiş olan Akçakoca hazretlerinin ve sair mücahitlerin ruhlarına hediye olsun diye, uzaktan ve yakından bu hadîsi şerîfleri dinlemek üzere kalkıp buralara kadar Allah rızası için gelmiş olan siz kardeşlerimizin de âhirete göçmüş olan bütün sevdiklerinin ve yakınlarının ruhlarına hediye olsun diye sair mü'minîn ü mü'minât ve müslimîn ü müslimât kardeşlerimize de rabbımız gayb hazinelerinden fazl u kereminden bol bol ikram eylesin, cümlesinin kabirleri nur, ruhları mesrur olsun diye, makamları âlâ, dereceleri yüksek olsun diye biz hayatta olan yaşayan Müslümanlar da rabbımızın tevfiğine nâil olalım rabbımızın rızasına uygun ömür sürelim, rabbımızın huzuruna sevdiği, razı olduğu kullar olarak varalım; Habîb-i edîb-i Muhammed-i Mustafâ'sına âhirette komşu olalım diye; buyrun 1 Fâtîha 3 İhlâs-ı Şerîf okuyalım öyle başlayalım.

İmran b. Husayn *radiyallahu anh'*ten rivayet olunduğuna göre Peygamber *sallallahu*

aleyhi ve sellem hazretleri bize Kur'ân-ı Kerîm'in bazı âyetlerini nazar değmesine çare, ilaç ve o tesiri yok edecek bir mânevî mukabil olmak üzere tavsiye etmiş.

Çok iyi biliyoruz ki nazar haktır. Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* Efendimiz buyurdular ki *en-nazaru hakkun* yani uzaktan uzağa "göz değmesi, insanın gözünün değmesi" vardır, olur. Hani "kem gözlere şiş" derler ya tabi şiş filan batırmak müslümanın işi değildir. Müslüman merhametlidir de yalnız "kem göz" vardır; şöyle kem gözle bir baktı mı nazar değer.

Nazarın değdiğini hayatımızdan çok misallerle biliriz. Peygamber Efendimiz hadîs-i şerifte; "Nazar haktır, olur." diye buyurmuş. Bu hadîs-i şerîfinde de çare bildiriyor. Şöyle diyor Peygamber Efendimiz *sallallahu aleyhi ve sellem*:

Fi kitâbi'llâhi semânin âyâtin li'l-ayn.
"Kur'ân-ı Kerîm'de göz değmesine ilaç olacak, çare olacak, göz değmesini engelleyecek, göz değmemesini sağlayacak sekiz âyet vardır."

Neymiş bakalım bu göz değmemesini sağ-

layacak ayetler?

Birincisi; Fâtiha sûresi.² Göz değmesine karşı insanı korur. İnsan bunu okuduğu zaman göz değmez.

İkincisi; Âyete'l-Kürsî.³

İkisini de biliyoruz. Fâtiha'yı bütün müslümanlar bilir; çünkü Fâtiha'sız namaz olmaz; bu küçükten öğretilir. Âyete'l-Kürsî'yi de biliriz. Dedelerimiz, Allah razı olsun, bizi Peygamber Efendimiz'in sünnetine uygun yetiştirmişlerdir.

a. Ayet'el-Kürsî Suresinin Faziletleri

“Her namazın arkasından Âyete'l-Kürsî okunduğu zaman insan çok sevaplar kazanır, cennetlik olur.” diye öğretmişlerdir; onu da biliriz.

İşte bunları okuduğu zaman nazar değmez, göz değmez; insan zarara uğramaz. Aksi takdirde “nazar değmesi” vardır. İnsanın eşyasına nazar değer, otomobiline nazar değer, sıhhatine nazar değer, güzelliğine nazar değer, yanağının kırmızılığına nazar değer; pa-

---

² 1/Fatiha, 1-7.

³ 2/Bakara, 255.

zısına, gücüne kuvvetine nazar değer.

Allah korusun! Allah her türlü kötülükten cümlemizi hıfz eylesin.

Her zaman okuduğumuz bu Fâtiha sûresi öyle bir hazinedir, öyle kıymetlidir, öyle şifa kaynağıdır, öyle özlüdür ki Kur'ân-ı Kerîm'in özetidir. Hani her kitabın başında bir fihristi oluyor ya içinde ne olduğunu bildiriyor. Açıyor sun, *bismillahirrahmarirrahim*, kitabın isminin yazıldığı sayfa, ondan sonra çeviriyor sun, içindekiler kısmı; bâb bâb, bölüm bölüm anlatıyor ya. Fâtiha sûresi de Kur'ân-ı Kerîm'in hülasasıdır, özüdür. Böyle mübarek; damla damla iksir gibidir yani şifadır. Hem şifadır hem koruyucudur. İnsanı mânevî tesirlerden korur, çeşit çeşit kötülüklerden korur.

Hadis kitaplarında çok enteresan bir hadise rivayet ediliyor. Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* bir askerî müfrezeyi çöle göndermiş: Komutanına; “Git müşriklerle çarpış, şu şu vazifeleri yap, gel.” diye emretmiş; onlar da kalkmışlar, gitmişler. Kaç kişi idiyse aç susuz, dermansız, güneşin altında, tozun toprağın içinde yürümüşler. Bakmışlar ki ileride bir kaç hurma ağacı, ye-

şillik var:

“Anlaşılan orada su var, bir kaç tane de bedevî çadırı var. Aman şuraya gidelim.” demişler.

Gitmişler ama adamlar bedevî; görgüsü yok, merhametsiz, alışmamış. Bunları misafir etmemişler. “Gidin! Kabul etmiyoruz.” demişler. Bu mübarekler Peygamber Efendimiz'in sahabeti *-rıdvanullahi aleyhim ecmaîn-*. Aç susuz orada kenarda kalmışlar, kumların üstüne uzanmışlar.

Ne yapsınlar?

Allah buna razı gelir mi?

Gelmez. İçeride kabile reisini zehirli bir yılan sokmuş. O yılan; onların bildikleri, öldürücü zehri olan bir yılan. Gelmiş, kabile reisini sokmuş. Kabile reisinin eli ayağı şişmeye başlamış. Zehir tesir etmeye başladı, ölecek.

Bir cariye yüzünü örterek bunlara gelmiş, “Kabilenin reisini yılan soktu. İçinizde doktorluktan anlayan; çare, ilaç yapmasını bilen bir kimse var mı?” diye sormuş.

Şimdi gelirsiniz değil mi? Az önce misafir etmediniz; şimdi çare aramaya gelirsiniz de-

ğil mi? Bak, Allah nasıl muhtaç ediyor?

Bunun üzerine mübareklerden bir tanesi, galiba kafilenin başkanı olan sahabî, Allah şefaatine erdirsin, kalkmış, demiş ki;

“Ben biliyorum.”

Ötekiler de ona bakmışlar, şaşırılmışlar. Kabile reisinin başına gitmiş, okumuş üflemiş; şişmekte olan eller ayaklar inmiş, sıhhati geri yerine gelmiş.

Nasıl olur bu?

Onlar Allah’ın sevgili kulu. Allah onlara neler ihsan eder.

Bakalım ne okumuş?

Kabile reisi ölümden dönünce artık gözü mal mülk görmemiş. Bunlara şu kadar koyun, bu kadar ikram, bu kadar hurma neleri varsa her şeylerini vermişler, hem de ağırlamışlar, doyurmuşlar. O da yetmemiş koyunlarından da hediyeler vermişler. Artık Peygamber Efendimiz’in yanına dönüyorlar. Ama başkan, reis, kabile reisi üzüntülü, boynu bükük, başı yerde.

“Ne oluyorsun? Niye böyle üzüntülüsün?”

diye sormuşlar.

“Ben bu zehirlenen adama Kur’an okudum da öyle iyi oldu. ‘Acaba Kur’an’ı maddî menfaate alet etmiş sayılır mıyım?’ diye üzülüyorum. İçime bir kuşku düştü. Resûlullah’a sormadan hiçbirinizi bu verilen şeylerden istifade ettirmem, kendim de el sürmem. Bunu gidip Resûlullah’a soracağım.” demiş. Dönünceye kadar hiç el sürdürmemiş.

Sonunda Peygamber Efendimiz’in yanına gelince mâcerâyı anlatmışlar. Peygamber Efendimiz;

“Hayır!” demiş. “Bu, Kur’an’ı istismar değil. Sen bu işi Allah rızası için yaptın. Onlar da Allah rızası için sen istemeden bu hediye verdiiler. Sen böyle bir şey beklemiyordun. Başında okurken; ‘Böyle bir sonuç alalım.’ diye de yapmadın, Allah rızası için yaptın, onlar da Allah rızası için hediye verdiiler. Caizdir, mümkündür, istifade edebilirsin.” buyurmuş.

Hatta “Bir koyun da bana getirin, görün, içiniz mutmain olsun.” demiş.

Bu rivayette bizi ilgilendiren taraf şu:

Peygamber Efendimiz diyor ki:

“Kafilenin reisine, o yılan sokmuş kimseye ne okudun?”

“Yâ Resûllallah! Fâtihatü'l-kitabı okudum, Fâtiha sûresini okudum.”

Allah Allah!

Peygamber Efendimiz diyor ki:

“Onun öyle faziletli olduğunu nereden bildin?”

“Kur'ân-ı Kerîm'de şifa olduğunu bildiren âyet var:

فِيهِ شِفَاءٌ لِلنَّاسِ

*Fîhi şifâün li'n-nâs.*⁴ -Çeşitli âyet-i kerîmeler var da-

شِفَاءٌ وَرَحْمَةٌ لِّلْمُؤْمِنِينَ

*Şifâün li'l-mü'minîn*⁵ “Mü'minlere şifa olduğunu da ifade ediyor, oradan bildim.” deyince Peygamber Efendimiz;

“Bir hastayı Kur'an şifaya kavuşturmazsa

⁴ 16/Nahl, 69.

⁵ 17/İsra, 82.

başka ne kavuşturur. Kur'an'ın kendisi şifadır.” buyuruyor.

b. Kur'an-ı Kerimin Maddî Manevî Tüm Dertlere Şifa Olması

Aziz ve muhterem kardeşlerim!

Demek ki elimizde Allah'ın öyle bir mübarek kitabı var ki maddî dertlere de şifa mânevî dertlere de şifa, küfre de şifa, dalalete de şifa, sapkınlığa da şifa, hastalığa da şifa; her şeye şifa, elhamdülillah!

Allahu Teâlâ hazretlerine hamd u senâlar olsun. Bizi müslüman eylediği, bizi o sevgili Peygamberi'ne ümmet eylediği, bize o güzel kitabı Kur'an'ı ikram eylediği, gönderdiği, inzal eylediği için hamd u senâlar olsun.

Bu kitabı anlamamız lazım, severek okumamız lazım. Biz hocalar olarak şu acı gerçeği iyi biliyoruz ki Fâtiha sûresinin mânasını bilmeyen çok müslüman vardır. Fâtiha sûresinin mânasından haberi yoktur; bülüğa ermiştir, delikanlı olmuştur, evlenmiştir, baba olmuştur, dede olmuştur ama bebek gibi daha Fâtiha sûresinin mânasında emekliyor.

Halbuki müslümanların bunları çok iyi

bilmesi lazım, önce bunları merak etmesi lazım, kelime kelime mânasını gayet iyi bilmesi lazım.

Hamd ne demek?

“Hamdolsun.” diyoruz. *Hamd* ne demek?

Rab ne demek? *Rabbü’l-âlemin* ne demek?

Rahmân ne demek? *Rahîm* ne demek? Aralarındaki fark nedir?

Yevmi’d-dîn ne demek? *Din* ne demek?

Çok incelikleri var. İnsan Fâtiha sûresini bir okursa bir anlatmaya kalkarsa haftalar sürer.

Tefsirlere bakarsanız, *Elmalılı Tefsiri*’nde rahmetli Elmalılı Muhammed Hamdi Yazır, Fâtiha sûresini bir yazmaya başlamış; daha besmelesinde insanın pes diyeceği geliyor.

Bu kadar uzun mâlumatı okuyup anlayıp kavrayacak, zihnine yerleştirecek babayiğit nerede?

Fâtiha sûresinin mânasını anlatmaya başlamadan, okuyucular daha *besmele* bahsinde

“pes” diyor. Bunu yazan da Allah’ın kullarından bir kul.

Daha nice nice, ince mânaları vardır; derin, derinin derini, derinin derininin derini, esrarı. İşte böyle bildiğimiz bilmediğimiz mânevî tesirleri, maddî hastalıklara şifa olması, mânevî hastalıklara şifa olması var. Neleri var. Hazine kapıları kapalı; dibi belli olmayan derya, bir umman, bir hazine.

İkincisi; Âyete’l-Kürsî.

Übeyd b. Ka’b *radıyallahu anh* büyük bir alim kimseydi. Kur’ân-ı Kerîm’i de çok iyi bilirdi. Ayrıca eski ümmetlere inen kitapları; Tevrat’ı ve İncil’i de iyi bilirdi. Din bilgini yani olgun bir kimse, Allah şefaatine erdirsin.

Peygamber Efendimiz imtihan etmek, yoklamak için ona dedi ki:

“Sana göre mânası en derin, sevabı en çok olan âyet hangisidir?”

O da dedi ki:

“Yâ Resûlallah! Bakara sûresindeki Âyete’l-Kürsî’dir.”

Bu Âyete’l-Kürsî emsalsiz bir âyettir, şa-

haneler şahanesi bir âyet-i kerîmedir. Uzun bir âyet-i kerîme.

30 yıldan, 40 yıldan, 50 yıldan beri onu da okuruz ama Âyete'l-Kürsî ne demek?

Sonra üfleriz.

Tesbihe mi üfleyeceğiz, üstümüze mi üfleyeceğiz, çevremize mi üfleyeceğiz?

Niçin üflüyoruz?

“Üflesek olur mu, üflemesek olur mu?”

Milletin bir şeyden haberi yok. Dalmışlar dünyaya, binmişler bir azgın nefis atına, doludizgin gidiyorlar.

Bakalım ne olacak bu Ümmet-i Muhammed'in hâli?

Allah îkâz eylesin, lütfeylesin, hidayet eylesin, yanlış yoldan çevirsin, gerçekleri göstereyin.

Bir Avusturyalı İhlâs sûresini⁶ okuyor, mum gibi damla damla eriyor, müslüman oluyor da biz hiç haberdar değiliz. O nice zevkler alıyor, renkten renge giriyor; her okuyuşta gözünden pınarlar gibi yaşlar akıtıyor da bi-

---

⁶ 112/İhlas, 1-4.

zim haberimiz yok.

Süphanallah!

Allah kılıpdur hikmetin küffar içinde en-biyâ peydâ

dediği gibi şairin; Allah, kâfirlerin içinde peygamber gönderiyor, kâfirlerin içinde mü'min çıkarıyor. Kâfir anneden ve babadan mü'min evlat meydana geliyor. Mü'min anneden babadan kâfir bir çocuk çıkıyor; azılı, kıpkızıl, kapkara, zift gibi, zehir gibi, zemberek gibi...

“Yahu! Senin annen iyiydi, baban iyiydi!”

مَا كَانَ أَبُوكِ امْرَأَ سَوْءٍ وَمَا كَانَتْ أُمُّكَ بَغِيًّا

*Mâ kâne ebûki'mree sev'in ve mâ kâne ümmüki bağiyyâ.*⁷

dediği gibi yani annen kötü bir kadın değildi, baban da salih bir insandı ama sen nereden çıktın böyle?

Süphanallah!

يُخْرِجُ الْحَيَّ مِنَ الْمَيِّتِ وَيُخْرِجُ الْمَيِّتَ مِنَ الْحَيِّ

⁷ 19/Meryem, 28.

*Yuhricü'l-hayya mine'l-meyyiti ve yuhricü'l-meyyite mine'l-hayy.*⁸ “Ölüden diri çıkarır, diriden ölü çıkarır.”

Allah'ın hikmeti!

Ne yapmamız lazım?

Tir tir titrememiz lazım:

“Aman yâ Rabbi! Bana bir nimet vermişsin; iman cevheri, mücevher. Şuramda saklı bir mücevher kasası; aman bunu çaldırtma yâ Rabbi! Aman bunu elimden kaptırtma yâ Rabbi!”

Bankadan 20 milyon para alsan çantaya koysan “Acaba gören var mı? Acaba çantayı elimden birisi kapar kaçır mı?” diye etrafına bakarsın, bin bir ihtiyat edersin. Eve gidinceye kadar “Köşe başında birisi tabancayı çekip de elimden çantayı almasın.” diye korkudan tir tir titrersin.

Bu iman cevheri, bu kalbi insanın mücevher dükkânı gibidir. Hele hele mârifutallahla doldu mu mârifetullahın makamı, mekânı oldu mu kalbi mücevherci dükkânı gibi olur. İşte o cevherleri kaptırma-

---

⁸ 30/Rum, 19.

mak lazım.

Kim bunun uğrusu, hırsızı?

Bunun hırsızı şeytan.

Rabbimiz şeytana uydurmasın, nefse uydurmasın, imandan ayağımızı kaydırmamasın, sırât-ı müstakîmden taşraya çıkarttırmamasın, köprüyü geçerken uçuruma yuvarlatmasın, menzil-i maksûda emniyetle ulaştırsın. Huzuruna sevdiği, razı olduğu bir kul olarak varmamızı nasip eylesin. Bunun için titrememiz lazım.

Hani adam piyangodan milyarlar kazanıyor da adını bile söylettirmiyor.

Neden?

“Yahu, çullanırlar üstüme.” diye düşünüyor, huzuru kaçıyor. Zenginlik geliyor; zenginlikle beraber huzur da gidiyor. “Yahu, eskiden ne iyi adamdım. Sokağa çıkardım, rahat rahat dolaşırdım.” diyor, şimdi ise ödü patlıyor. Onun için biz de bu iman cevherini iyi muhafaza edelim. Allah bize vermiş, büyük cevherdir, düşmanı çoktur. Allah bu cevheri elden kaçırttırmamasın.

Süleyman Çelebi'ye hayranım. Allah şe-

faatine erdirsin.

Ne diyor?

Yâ İlâhî, saklıgil imanımız.

Saklıgil ne demek?

“Koru” demek.

Yâ İlâhî, saklıgil imanımız.

Virelüm iman ile tâ canımız.

“Yâ Rabbi! Sakla da koru da şu can emanetimizi imanla verelim; âhirete imansız göçmeyelim.”

“Neden korkalım hocam, işte müslümanız ya?”

Müslamanız ama beşeriz, şaşarız. Bir gün öyle, bir gün böyle. Kalbimiz, rüzgarın önündeki yaprak gibi bir o tarafa döner bir bu tarafa döner:

Bir gelir hocadan güzel bir söz dinleriz, içimiz nurlanır; bir gider gazeteye bakarız, gözümüz kararır; bir kâfirle konuşuruz, feleğimizi şaşırırız; bir mü’minle konuşur, imana geliriz. Öyle bir devirdeyiz ki insan sabaha mü’min çıkar, akşama kâfir olur; akşama mü’min girer, sabaha kâfir çıkar. Açar tele-

vizyonu, seyreder, dinler; kulağından, gözünden küfür girer, kalbini karartır, canını alır, imanını yok eder. Onun için çok sakınmak lazım.

Bir de bu hususta “Hatırınızda kalsın.” diye eski kitaplardan bir menkıbe anlatayım:

Adamcağızın birisi Hızır’ı görmek istermiş.

c. Akıbetimizin Hayır Olması

Hızır görülür mü?

Ben birisini tanıyorum; “Yâ Rabbi! Bana Hızır’ı göster.” diye dua etmiş. Sonrada görüşmüş. Tanıdıklarımızdan birisi. Allah gösterince gösteriyor.

Birisi Hızır’ı görmek istermiş, çare aramış; o hocanın cübbesine yapışmış, beriki hocanın yenini tutarmış, ötekisinin eteğini tutarmış:

“Ben Hızır’ı nasıl görebilirim? Kim gösterebilir bana?”

Birisi demiş ki;

“Git, filanca yerde hiç kimsenin makamını bilmediği, evliyâullahtan bir zât var,

kendi halinde bir şeyh; ona sor.”

Gitmiş, ona sormuş. O da;

“Git, falanca yerdeki filanca şahsa; o seni Hızır’la buluştursun.” demiş.

Vazife vermiş ona, kendisi uğraşmıyor. Gitmiş, onun eline ayağına kapanmış;

“Ben Hızır’la görüşmek istiyorum. Falanca kimseye gittim; o da beni sana gönderdi.”

“Olur.” demiş o da; Yarın hazırlığını yap, buraya gel, ben seni buluşturacağım.”

Ertesi gün oraya gitmiş. “Abdestini al.” demiş, abdestini almış. “Ayağının üstüne bas, gözünü kapat, benim koluma sımsıkı sarıl, kapat gözünü.” demiş. Dediklerini yapmış. “Gözünü aç.” demiş, açmış. Bir de bakmış ki Kâbe-i Müşerrefe’nin karşısında!

“Bak, burada otur. Burada minber var, sen de şuradasın. Yarın da gel buraya otur. Sağında Hızır olacak. Tam buraya otur, sağ tarafında Hızır olacak, dikkat et. Artık ona sımsıkı sarılırsın.” demiş.

O heyecan içinde, o gece orada ibadet etmiş, taat etmiş. Ertesi gün yine gelmiş, tam

oraya oturmuş. Cuma namazı kılınacak, sağındaki adam Hızır olacak. Cuma namazı bitmiş, selam verilmiş. Sağındaki adamın eline yapışmış.

Selam verir vermez hemen demiş ki:

“Allah aşkına söyle, sen Hızır mısın?”

O da;

“Âkıbetin hayrolsun.” demiş.

“Allah aşkına söyle sen Hızır mısın?”

“Âkıbetin hayrolsun.” demiş tekrar.

“Aç şu sağ avucunu bakalım, içi yeşil mi? Allah aşkına sen Hızır mısın?”

“Yahu!” demiş “Ben sana ‘Âkıbetin hayrolsun.’ diyorum, kulağına girmiyor mu? ‘Âkıbetin hayrolsun, sonun hayrolsun, imân-ı kâmil ile göç.’ diye dua ediyorum. Aklına girmiyor mu? Dün seni ‘Bas ayağıma.’ diye buraya getiren kişi bugün imansız göçtü. Âkıbetin hayrolsun, mühim olan insanın âkıbetinin hayır olmasıdır.” demiş.

Onun için ne yapacağız?

Korkacağız, titreyeceğiz. Havfullah, haşyetullah ve mehâfetullaha sahip olacağız:

رَأْسُ الْحِكْمَةِ مَخَافَةُ اللَّهِ

*Re'sü'l-hikmeti mehâfetu'llah.*⁹

Hikmetin başı, olgunluğun başı, salâh-ı hâlin, kâmil insan olmanın anahtarı nedir?

Allah'tan korkmaktır. Bir insan Allah'tan korkmadı mı işi bitti. Allah'tan korkmuyor, haram yiyor; Allah'tan korkmuyor, yalan söylüyor; Allah'tan korkmuyor gadr ediyor; Allah'tan korkmuyor, ahdini bozuyor.

Allah'tan korkmuyor, her günahı işler; hiç itimat edilmez.

Neden?

O itimada şayan bir insan olsaydı, vefası olsaydı Rabbine vefa gösterirdi. Kendi yaratana vefa göstermeyen bir alçak insan sana mı vefa gösterir?

Onun için Osman-ı Gazi hazretleri rahmetli oğluna vasiyet etmiş. O vasiyetleri ben

---

⁹ İbn Ebî Şeybe, *Musannef*, VI, 106, r. 34552; Beyhakî, *Şu'abu'l-îmân*, II, 201, r. 728-30; Hâkim et-Tirmizî, *Nevâdiru'l-usûl*, III, 84; Kudâî, *Müsnedü's-şihab*, I, 100, r. 115; Deylemî, *el-Firdevs*, II, 270, r. 3258; İbn Asâkir, *el-Mu'cem*, I, 566, r. 702; Münâvî, *Feyzü'l-kadîr*, II, 175, r. 1609; Ali el-Muttakî, *Kenzu'l-ummâl*, III, 141, r. 5873.

mecmuada neşretmişim. Sonra bazıları onları levha haline getirdiler ama ben de unuttum neler olduğunu. Hepsini sıralayacak değilim. Yalnız bir maddesinde;

“Evladım Orhan! -Orhan Gazi ya oğlu, buraları fetheden- Allah’tan korkmayanları yanında çalıştırma!”

Neden?

Sana vefa göstermezler. Eğer vefa duyguları olsaydı Rablerine vefa gösterirlerdi. Allah’tan korkmuyor, senden hiç korkmaz; gadreder, kılıcından korkar arkandan kuyunu kazar, önünde eğilir ayağının altına karpuz kabuğu koyar; bassın, kaysın kafası kırılsın diye. Düşmanlarla ittifak eder.

Aziz ve muhterem kardeşlerim!

Onun için her şeyin başı Allah’tan korkmaktır. Allah her yerde hâzır ve nâzır; her söylediğimizi duyuyor, her işimizi görüyor, her şeye kâdir, mülk O’nun, tasarruf O’nun, dünya O’nun, âhiret O’nun, nimet O’nun, ceza O’nun. O’nun huzuruna varacaksın, O’na hesap vereceksin. Müslümanların bütün bunların hiçbirinde bir zerre tereddüdü yoktur.

Herkes bunlara inanır ama bu inancına göre hareket etmeyi bilen yok. Yok bu inancına göre yaşayan bir pehlivan. Biliyor, yapmıyor; biliyor ama ona göre hareket etmiyor.

Allah bizi bildiğini uygulayan, öğrendiğini tutan, ilmiyle âmil olan, Allah rızasını elden kaçırmayan, rızâ-yı Bârî'ye aykırı iş yapmayan, Resûlullah'ın yolundan çıkmayan, has, akıllı, uslu, tedbirli müslümanlardan eylesin. Gafillerden, cahillerden, âcizlerden, döneklere, zayıflardan etmesin, edepsizlerden etmesin, terbiyesizlerden etmesin.

Bu birinci hadîs-i şerîften ne dersler çıkardık?

Bir kere Kur'ân'ı iyi bilmediğimiz için öğrenmemiz gerektiği dersini çıkardık.

“Hocam! İçimden kendi kendime söz veriyorum. Eve gittiğim zaman Fâtiha'nın mânasını okuyacağım, bir. Âyete'l-Kürsî'nin mânasını okuyacağım, iki. Tamam, bugün bana ders oldu. Sen işaret ettin, Fâtiha'nın mânasını okuyacağım, Âyete'l-Kürsî'nin mânasını okuyacağım ve bundan sonra da Kur'ân-ı Kerîm'in başından başlayacağım. Allah bana ömür versin, başından başlayaca-

ğım Nâs sûresinden¹⁰ çıkacağım. Kur'ân-ı Kerîm'i baştan sona öğreneceğim.”

Bu ders çıkıyor. Ondan sonra da bu Kur'ân-ı Kerîm'e sarılmamız lazım, unutmamak için her gün bir miktar okumamız lazım.

En büyük günah nedir?

Hırsızlık mı arsızlık mı yüzsüzlük mü?

Hayır!

Peygamber Efendimiz buyuruyor:

“Bir müslüman için en büyük günah; bildiği Kur'an âyetlerini sonra unutmasıdır.”

Neden?

İşi gevşek tutuyor, önem vermiyor; ezberlemişti, unuttu.

“Bir zamanlar annem babam bana amme cüzünü ezberletmişti.”

Şimdi ne haber? Ne haldesin?

“Unuttum hocam!”

En büyük günaha girdin.

“Bir zamanlar Rahman sûresini ezbere

---

¹⁰ 114/Nas, 1-6.

biliyordum, Şimdi karıŐtırıyorum.”

فَبَيِّ الْآءِ رَبِّكُمَا تُكذِّبَانِ

*Fe bi eyyi âlâ'i rabbikümâ tükezzibân.*¹¹

En büyük günahtasın. Onun için okumayı, ezberlemeyi kendimize vazife edinelim Allah bizi yanıltmasın, ŐaŐırtmasın.

Geliyoruz ikinci hadîs-i Şerîfe.

الْفُقَهَاءُ أُمْنَاءُ الرُّسُلِ مَا لَمْ يَدْخُلُوا فِي الدُّنْيَا
وَيَتَّبِعُوا السُّلْطَانَ فَإِذَا فَعَلُوا ذَلِكَ فَاخْذَرُوهُمْ

*el-Fukahâü ümenâü'r-rusüli mâ lem yedhulü fî'd-dünyâ ve yettebiu's-sultân fe-izâ fealü zâlike fa'hzerühüm.*¹²

Hız. İmam Ali Efendimiz *radiyallahu anh ve keremallahu vecheh* Allah Şefaatine erdirsin, bu ikinci hadîs-i Şerîfi rivayet eylemiş; rivayet Hız. İmam Ali Efendimiz'den râvisi o.

Peygamber Efendimiz bu rivayete göre

¹¹ 55/Rahman, 13.

¹² *Münâvî, Feyzü'l-kadîr, IV, 464, r. 5989; Ali el-Muttakî, Kenzu'l-ummâl, X, 183, r. 28953. Bk. Deylemî, el-Firdevs, III, 75, r. 4210; Ali el-Muttakî, Kenzu'l-ummâl, X, 183, 204, r. 28952, 29083.*

buyuruyor ki:

d. Peygamber Emanetçilerinin Uyması Gereken Şartlar

الْفُقَهَاءُ أُمَنَاءُ الرَّسُلِ

el-Fukahâü ümenâü'r-rusuli. "Fakihler, alimler, din bilginleri, Allah'ın ahkâmını âyetleri, hadisleri bilenler ibadetleri, taatlerin şartlarını bilenler dinin mâlumatına sahip olan kimseler, peygamberlerin emanetçileridir."

Peygamberler, emanetleri onlara teslim etmişlerdir, ümmetleri onlara teslim etmişlerdir:

"Al, bunlar sana emanet. Bu emanetleri zayi etme, iyi koru." mânasına onları emanet eder.

Emanetçi kişilerdir, güvenilir oldukları için emanetçidirler; onları anlatacakları, ümmetleri yetiştirecekleri için emanetçidirler, emanettardır. Ama şartı var. Evet onlar peygamberlerin emanetçileridir. Peygamberler onları sevmiş, onlara güvenmiş, emanetleri onlara vermiş, ümmeti de onlara havale etmişlerdir. "Bak, bu emanetleri bu

ümmete anlat. Bu ümmeti Allah yolunda tut, bu ümmeti Allah'ın yoluna çağır, bu ümmete bilgileri öğret, bu ümmet şaşırmasın.” diye vazifelerini fakihlere, alimlere devretmişler.

Ama şartı var.

Şartı ne?

مَا لَمْ يَدْخُلُوا فِي الدُّنْيَا وَيَتَّبِعُوا السُّلْطَانَ

Mâ lem yedhulü fi'd-dünyâ ve yettebiu's-sultân. “Dünyalığa dalmadıkları, sultana tabi olmadıkları müddetçe böyledirler.”

Dünyalığa daldı mı, dünyalık kazanmayı hedef aldı mı; para kazanmayı, cebini doldurmayı, malını çoğaltmayı esas aldı mı emnetçilik görevini güzel yapamaz. Hem peygamberlerin kendisine verdiği ilmi tam söylemez hem ümmete tam faydalı olmaz. “Para nereden gelecek, menfaat nereden gelecek?” onun hesabını yapar. O zaman emniyetçilik, güvenirlilik vasfı bitmiş olur.

Dünyaya dalmayacak bir; ikincisi, sultanlara tâbi olmayacak. Sultanlara tâbi oldu mu sultan, alime; “Otur, kalk, konuş, sus, söyle söyle, benim istediğim gibi fetva ver, şunu

böyle yaptır, bunu böyle yaptırma, şu benim işimi halka şirin göstermek için şöyle konuşma yap, böyle yap.” diye talimat verir.

Öyle şey yok!

Onlar kukla mı, onlar maşa mı, onlar senin oyuncağın mı?

Onlar peygamberlerin emanetçileri.

Onlar senin keyfin için mi konuşacaklar, Allah’ın rızası için mi konuşacaklar?

Allah’ın rızası için konuşacaklar; hem de icabında zalim sultanın karşısında çatır çatır gerçekleri söyleyecekler. Kafası kesilmesi pahasına da olsa hakkı söyleyecek, hakkı işleyecek, sultanlara tâbi olmayacak.

Muhterem kardeşlerim!

Sultana tâbi oldu mu işi biter.

Neden?

Oyuncak olur, maskara olur. Siyaset; dini kendisine payanda yapmış olur. Siyasetçiler, din adamlarını kendilerine alet etmiş olurlar; o zaman din bozulur, çığırından çıkar.

Bizim Hanefî mezhebimizde zekâtın verilmesi için “temlik şartı” vardır. Fakir kim-

seye, zekâta müstahak kimseye götüreceksin; “Al bunu, ihtiyaçlarını gidermek için kullan.” diyeceksin. Caminin tamirine bile -cami işte, İslâm'ın mâbedi- zekât verilemez, açın *Büyük İslâm İlmihali'* mizi, o mübarek Ömer Nasuhi Bilmen Hocamız'ın kitabını böyle yazar.

Bir müslümanlık ölmüş, kefen lazım, para kıt, köylü fakir. Zekâttan bunun kefenine verilemez.

Neden?

“Adam öldü. Al bu senin malın.” denilecek hâli yok ki bitti. E bu böyle iken neden “Fitrelerinizi, zekâtlarınızı, Türk Hava Kurumu'na veriniz.” denmiş.

Bu müsaade nasıl çıkmış?

Alimlere tazyik olursa kafalarında kılıç, sırtlarında sopa, karşılarında hapisane o da bu nükteyi, “alimin Allah'tan korkması lazım geldiğini, hakkı söylemesi lazım geldiğini” bilmezse dinin ahkâmı rayından çıkar. İlmihal bir şey yazar, bu adamlar başka bir şey yapar.

Bir karar çıkarmışlar; “Kurban postları illa filanca derneğe verilir, başka bir derneğe

verilemez.”

Dinimizde öyle bir şey yok, her tarafa verilebilir. Buraya da verse o kaideye göre bu alınır, zorla gasp edilip bu tarafa verilir.

Bunu milletvekillerine söylemek lazım, düzelttirmek lazım. Din tersine dönüyor.

Bir yerde resim olduğu, heykel olduğu, köpek olduğu zaman, o eve melek girmez. Evde köpek besleniyorsa resim varsa melek girmez.

Müftü efendinin odasında resim, kafasının üstünde resim, sağda resim, burada resim, şurada resim.

Birisi çıkıp da demiyor ki;

“Yahu, hürmetimiz var, iyi güzel ama bizim dinimize göre işin aslı şudur.”

Yani babamın resmini koymuyorum, kendi resmimi koymuyorum, “Koyamayız çünkü şöyledir.” diyemiyor.

Neden?

Dine tazyik yapmak, siyasetçilerin yüz karasıdır; siyasetçilere uymak da din adamlarının yüz karasıdır. Hakkı söyleyecek, hakkı

dosdoğru söyleyecek; “Bak, işte şu şöyledir. İşte emirlerimiz, işte Kur’an âyetleri, işte şu işte şu.” diyecek. O zaman bilimsel gerçekler konuşulur, herkes hakkı bilir, hakkı söyler, hak işlenir. Yoksa onun keyfi için falancanın keyfi için olmaz.

Ben Türk Hava Kurumu’na severek yardım edeyim ama bileyim ki zekât olmaz. Ben havacılığı seviyorum, istiyorum ki Türkiye en ileri uçakları yapsın, onun için canımı vereyim, evimi vereyim ama zekât olmaz mübarek, zekât olmaz, zekât onun yerine geçmez! Fitrenin bayram günü namazdan çıkmadan evvel fakirin eline geçmesi lazım, fitre fakiri sevindirmek için olan bir şey.

Muhterem kardeşlerim!

Demek ki alimlerin ne yapması lazım! Dobra dobra konuşması lazım, hakkı hakikati söylemesi lazım. Kimseye düşmanlığı yok, Allah’ın emrini söylüyor. Allah onlara ahdetmiş, Allah onlara emanetçilik vazifesi vermiş.

Emanete hıyanet etse olur mu?

“Hani ben sana iki tane bavul vermiştim ya, ey emanetçi, hadi bakalım al fişini, ver

benim bavullarımı.”

“Yok, ben senden hiç bavul almadım.”

“Hani sabahleyin iki tane bavul getirmiştim ya, havaalanında indikten sonra ‘Şehirde yanımda taşımayayım.’ diye şuraya koymuştum ya.”

“Yok, ben senden öyle bir şey almadım.”

“Yahu aldın ya.”

“Almadım.”

E o zaman sen emanetçi değilsin, sen hırsızsın; emaneti kollayamadın, emaneti geri vermiyorsun emanetçiliği iyi yapmıyorsun.

Öyle olur.

Onun için Allah alimlerimizi de idarecilerimizi de ıslah eylesin.

Peygamber Efendimiz, kitabımız, dinimiz, fıkhamız;

“İnsanlar layık oldukları idarelerle idare olunur.” diyor.

İnsanlar iyi olursa idarecileri de iyi olur, iyi kimseler olur, güzel hizmet ederler. Bak memleketler, milletler birbirleriyle yarışıp

duruyorlar.

Biz niye Rusya'dan geri kalalım? Ne diye İngiltere'den, Fransa'dan, Almanya'dan, Amerika'dan geri kalalım?

Bizim Amerika kadar geniş kıtalarımız, imkânlarımız vardı. Afrika bizimdi, Orta Doğu bizimdi, Balkanlar bizimdi, Asya bizimdi.

Niye geri kaldık?

Tabi çok çalışacağız ama nasıl çalışacağız?

İlme sarılacağız, dine sarılacağız, ahlâka sarılacağız, dosdoğru olacağız. Alim vazifesini yapmazsa ötekisi yan gelip yatarsa berikisi vazifesini ihmal ederse topluca bu ihmaller birikir; sonra insanı mahveder.

Eskiden adamın birisi sütüne su katıp satmış. Kimse görmüyor ya sağdıktan sonra güğümün içine biraz da su koyarsın iki okka daha fazla satılır, daha çok para alırsın. Ama "Kimse görmüyor." sözü doğru değil. Allah görüyor. O öyle yapmış, yapmış, yapmış... Biraz zenginlemiş, sürüsü çoğalmış.

Haram para kazanmış, sütüne su katmış. Sonra ne olmuş?

Bir yağmur yağmış, bir sel gelmiş; adamın sürüsünün hepsini almış, götürmüş.

Ârifin birisi diyor ki “Sütüne su katardı, sular sel oldu. Koyunları aldı götürdü; yalnız sütü götürmedi, sütün çıktığı koyunları da götürdü.”

Bu işler öyle olur; sen haramı yersen, haramı işlersen kökünden gider. Sadece yediğin haram kadarı gitmez, kökünü de götürür. Allahu Teâlâ hazretleri bizi dürüst etsin, ahlâklı etsin, sevdiği edeplere sahip müslüman eylesin, dobra dobra eylesin, adaletli eylesin, cömert eylesin, iyiliksever eylesin, kötü huylardan pâk eylesin, sevdiği huylarla müzeyyen eylesin.

e. Dünya Hayatına Aldanan Alimlerin Peşinden Gitmemek

فَإِذَا فَعَلُوا ذَلِكَ فَأَحْذَرُوهُمْ

Fe-izâ fealû zâlike fa'hzerühüm. “Alimler böyle kaytarmaya başladılar mı, dünyaya dalmaya başladılar mı, sultanlara tabi olmaya başladılar mı onlardan korkun, çekinin, sakının.” diyor Peygamber Efendimiz. “O zaman onlara itibar etmeyin, o zaman onların peşin-

den gitmeyin." demek.

Neden?

Doğruyu söylemeyecekler ki.

Libya'ya gitmiştim. Kur'ân-ı Kerîm müsabakası vardı. Beni de çağırdılar. Ben de üniversitede hocayım; "Misafir olarak sırf seyretmek, müşahede edebilmek için gidebilirim." dedim, gittim. Oraya muhtelif ülkelerden bir sürü hafızlar geldiler. Sonra ben orada tanıdığım o hafızları büyük zalim sultanların yanında da gördüm, televizyonlarda. Katil adam, kaç tane insanı öldürmüş, memleketi harmana çevirmiş insanların yanında da gördüm. Onun yanına yanaşmışlar; o istediği kadar adam öldürsün, bunları öldürmüyor ya! Bunlar o zaman yaşıyorlar. Öyle yağma yok. Onların da âhireti ölüyor. "Kur'ân-ı Kerîm'i istedikleri kadar güzel okusunlar."

Aziz ve muhterem kardeşlerim!

Zalime destekçi oldu mu onların da âhiretleri gidiyor

Ülke adını söylemedim, şahıs adını söylemedim ama onları televizyonda o zalimle yan yana görünce çok üzüldüm. Tanıdım;

Libya'dayken gördüğüm falanca hafız, filanca alim, filanca müftü. Orada görünce yüreğim parçalandı. "Benim yanıma gelme." demesi lazım.

Bizim evliyâullah büyüklerimiz, menâkıbını okuduğumuz büyüklerimiz öyle yapmamışlar. Hayatlarını biliyoruz. Sultan ziyareti-ne gelmek istiyor;

"İstemem, gelmesin." diyor.

Emirin birisi, Hâtem-i Esam hazretlerine haber göndermiş. -Daha sabahleyin okudum.-

"Benden bir dileği var mı?" demiş.

"Var." demiş. "Yanıma hiç sokulmasın, yanıma hiç gelmesin, yüzünü görmeyeyim."

Çünkü zalim.

Bir kere savaşı niçin yapıyorsun?

Müslüman müslümanla savaşırmı?

Bir müslüman bir müslümanla savaşırsa ne olur?

Katil de cehenneme gider, maktul de cehenneme gider.

"Yâ Resûlallah! Katil cehenneme gider

ama maktul niye cehenneme gider? O zavallı öldürülmüş.” diyorlar.

Zavallı değil! “Fırsatı bulsaydı, o onu öldürecekti. Kılıç çekip de karşısına gitti ya, o da vuruşuyordu. O bunu öldürdü. O öldürmeseydi, bu onu öldürebilirdi; o yüzden ikisi de cehennemde.” diyor.

Onun için Allah bizi müslümanlarla uğraştırmasın, müslüman kanı döktürmesin.

Bu geçtiğimiz devrede, ben fakültede hocayken, çok acı hadiselerle karşılaştık. Talebeler bölünmüştü; birisi şu partiden, birisi bu partiden, dindar. Ben İlâhiyat Fakültesi’nde hocayım. Dindar çocuklar sandalyeleri çatur çatur kırıyorlardı; bir vuruyorlardı çat, eline sopayı alıyor sandalyenin burasından çivisi görünüyor uç tarafı köşeli.

Allah Allah Allah Allah!

Öbür tarafa hücum ediyor. Ne var, karşında kâfir mi var? Moskof kâfiri mi var? Bulgar mı var, Yunan mı var, Allah’ı inkâr eden bir kimse mi var?

Hayır, o da namaz kılan kimse, bu da namaz kılan kimse.

Allah Allah Allah Allah! diye birbirlerine saldırıyorlar. Aralarına giriyorduk biz de, kurşunlar kulaklarımızın etrafında vızıldıyordu; “Ya etmeyin, ayıptır, gûnahtır.” diye ayırmaya çalışıyorduk.

“Hocam! Geliyorlar, omuz vuruyorlar.”

Vursun, sabret. Kavga çıkarmak istiyor. Kavga iki kişiyle çıkar; birisi uymazsa kavga çıkmaz ki. Sen ona uyma. Bir yumruk vursan burnundan yere bir kan damlası düşse onun hesabını veremezsin.

Neden?

Müslüman kanıdır. O bakımdan Allah bizi böyle yanlış yollara düşürmesin. Çok acı şeyler gördük; ümmet akıllanmazsa yine görür, Allah göstermesin!

قَتْلُ الْمُؤْمِنِ أَكْبَرُ عِنْدَ اللَّهِ مِنْ زَوَالِ الدُّنْيَا

*Katlü'l-mü'mini a'zemu inde'llâhi min zevâlin dünyâ.*¹³

---

¹³ Nesâî, “Tahrîmü'd-dem”, 1, r. 3988-90; Nesâî, es-Sünenü'l-Kübrâ, III, 417, r. 3436-8; Beyhakî, es-Sünenü'l-kübrâ, VIII, 42, r. 15869; Taberânî, el-Mu'cemü'l-evsat, IV, 331, r. 4349; el-Mu'cemü s-sagîr, I, 355, r. 594; Münzirî, et-Terğîb ve't-terhîb,

Bu hadîs-i şerîfi İmam Nevevî *rahmetul-lahi aleyh* yazmış. Hani ölmekten, öldürmekten bahsedince karşımıza bu geliverdi.

Peygamber Efendimiz *sallallahu aleyhi ve sellem* şöyle buyurmuş:

Katlü'l-mü'mini. “Bir müslümanı öldürmek.” *A'zamu inde'llâhi min-zevâli'd-dünyâ*. “Allah’ın indinde, Allah katında, Allah yanında dünyanın tümünün zeval bulmasından daha önemlidir.”

Dünyanın tamamının zeval bulmasından daha önemlidir; yani müslüman dünyalar kadar kıymetli olmuş oluyor. Müslümana zarar vermek, onu öldürmek olmaz.

Müteammiden, kasten bir müslümanı öldürenin cezası nedir?

فَجَزَاؤُهُ جَهَنَّمَ خَالِدًا فِيهَا

Fe-cezâühû cehennemü hâliden fihâ.¹⁴

“Bir müslümanı öldürenin cezası; ebedî olarak, hiç çıkmamak üzere cehennemde yan-

---

III, 201, r. 3678; Münâvî, *Feyzü'l-kadîr*, IV, 506, r. 6095; Ali el-Muttakî, *Kenzu'l-ummâl*, XV, 19, 32, r. 39880, 39945.

¹⁴ 4/Nisa, 93.

maktır.”

Aziz ve muhterem kardeşlerim!

Onun için müslümanları sevin. Tabi sevi-
lecek insanı babam da sever, sevilecek insanı
herkes sever. İstersen sevme; sevimli, güzel,
herkes sever. Kusurlarına rağmen seveceksin.
Kusuru var, eksigi var ama kalbindeki iman
cevherinden dolayı seveceksin. “Bu benim
mü’min kardeşim.” diye seveceksin, “Pey-
gamber Efendimiz’in ümmeti” diye sevecek-
sin, yaratılanı yaratandan ötürü hoş görecek-
sin, seveceksin.

Kusuru, eksigi varsa düzelt. Terbiyesizse
terbiye et. Bilgisizse cahilse öğret, çalış ça-
bala, uğraş didin.

Muhalif kardeşlerimiz vardı; geçenlerde
gittik, konuştuk: “Hocamız’ı 24 saattir anlı-
yorum, şimdi anlamaya başladım.” demiş.
İnsanlar konuşa konuşa anlaşır, yavaş yavaş
anlar. İlk önce suizan eder, kötü şeyler düşü-
nür; sonra aklı başına gelir, anlar.

Müslüman müslümanın kardeşidir; zul-
metmez, hakir görmez, yardımsız bırakmaz,
ilgisiz kalmaz, Müslümanlık çok güzel bir ni-

met! Komşusu açken kendisi tok yatmaz. Müslümanların dertlerinin çözülmesi için gayret eder, uğraşır, didinir, çalışır, çabalar. Müslümanlığa faydalı olmaya çalışır. İslâm için çalışır; İslâm'a hâdim olmaya, hizmetkâr olmaya, hizmet vermeye, faydalı olmaya çalışır. Allah hepimize nasip eylesin!

Nihayet bir diğer hadîs-i şerîf:

قَالَ اللهُ عَزَّ وَجَلَّ: إِنِّي وَالْإِنْسُ وَالْجِنُّ فِي نَبَأٍ عَظِيمٍ،
أَخْلُقُ وَيُعْبَدُ غَيْرِي وَأَرْزُقُ وَيُشْكِرُ غَيْرِي

*Kâle'llâhu azze ve celle inne'l cinne ve'l-inse fî nebe'in azîm ahluku ve yu'bedü ğayrî ve erzuku ve yüşkeru ğayrî.*¹⁵

Bu hadîs-i şerîf Ebû'd-Derdâ *radiyallahu anh'ten* rivayet olunmuş. İnsanın tüylerini diken diken edecek bir söz! Peygamber Efendimiz şöyle buyuruyor:

Kâle'llâhu azze ve celle. "Allahu Teâlâ hazretleri şöyle buyurdu."

---

¹⁵ Beyhakî, *Şu'abu'l-îmân*, VI, 310, r. 4243; Taberânî, *el-Müsnedü's-şâmiyyîn*, II, 93, r. 974-5; Hâkim et-Tirmizî, *Nevâdiru'l-usûl*, II, 301; Deylemî, *el-Firdevs*, III, 166, r. 4439; Münâvî, *Feyzü'l-kadîr*, IV, 469, r. 6008; Ali el-Muttakî, *Kenzu'l-ummâl*, XVI, 3, r. 43674.

Nerede buyurmuş?

Allahu Teâlâ hazretleri Peygamber Efendimiz'e bildiriyor.

Peygamber Efendimiz'e bildirdiği şeylerin bir kısmı Kur'ân-ı Kerîm'dir:

“Bu Kur'an'dır ey Resûlüm!” diye bildirdikleri Kur'an'dır. Bir kısmının da mânasını ilham ediyor, “Sen bu mânayı söyle.” diyor; ona *vahy-i gayri metlûv* denilir; o da hadîs-i şerîf.

Peygamber Efendimiz;

وَمَا يَنْطِقُ عَنِ الْهَوَىٰ ۗ إِنْ هُوَ إِلَّا وَحْيٌ يُوحَىٰ

*Ve mâ yentiku ani'l-hevâ in hüve illâ vahyün yühâ.*¹⁶ “Kendi başına, kendi keyfine, kendi bildiğine konuşmaz; Allah'ın rızasını söyler, Allah'ın emrini söyler.”

Hadisler de Allah'ın emridir, âyetler de Allah'ın inzalidir, tenzilidir, indirdiği hükümlerdir. Hadîs-i şerîfler de Allah'ın buyruğudur; boşuna konuşmaz, vazifeli. Allah onu onun için gönderdi, onun için peygamber eyledi.

¹⁶ 53/Necm, 3-4.

Peygamber Efendimiz;

“Allahu Teâlâ hazretleri buyurdu ki.” diyor.

İnne'l-cinne ve'l-inse fî nebein azîm.

“Hiç şüphe yok ki muhakkak ki cinler de, insanlar da muazzam, ulu, büyük, korkunç bir iş içindedir, bir olay içindedir, bir söz içindedir, bir fiil içindedir.”

İnsan dediğimiz bizim kardeşlerimiz, bizim gibi olanlar, Hz. Âdem'in evlatları. Cin dediğimiz de “göze görünmeyen varlıklar.”

فَلَمَّا جَنَّ عَلَيْهِ اللَّيْلُ رَأَى كَوْكَبًا

*Fe-lemmâ cenne aleyhi'l-leylü reâ kevekâ.*¹⁷ “Gece üstünü örttüğü zaman, hiçbir şey görünmez hâle geldiği zaman, Hz. İbrahim yıldızı gördü.” diye âyet-i kerîmede geçiyor.

“Bir şeyi örtmek, kapamak, görünmeyi engellemek” mânasına geldiğinden cin de; “gözlerin göremediği, gözlere kapalı olan, mestur olan, perdeli olan varlıklar” demek.

Demek ki bizim gördüğümüz varlıklar

---

¹⁷ 6/En'am, 76.

var, görmediğimiz varlıklar var; ilim de bunu söylüyor.

Ben sana bakıyorum, sen bana bakıyorsun; arada bir şey var mı?

Var. Hava var, havanın içinde çeşit çeşit maddeler var, canlılar var, mikroplar var, havanın içinde elektro manyetik dalgalar var, ses dalgaları var, şunlar var bunlar var. Olanları saysak insanın aklı başından gider.

“Hiçbirini göremiyorum.”

Allah seni yormuyor. Allah senin gözünü hepsini görecektir şekilde yaratsaydı, sen onların hepsini birden takipte zorluk çekerdin. Süzdürüyor; görmeyen gerekeni gösteriyor, ötekisini göstermiyor. Yoksa görülecek çok şeyler var.

Onun için cinler de var.

“Ben gördüğüme inanırım, görmediğime inanmam.”

Senin kâfirliğin, ondokuzuncu yüzyıldan kalma köhne kâfirlik. Sabah-ı şerifler hayrola! Sen daha yirminci yüzyıla gelmedin mi be aptal adam! Yirminci yüzyılda görülmeyen neler olduğunu, bilmiyor musun? İlim neler

ortaya koydu; sen hangi asırda yaşıyorsun? Hâlâ çağın içine giremeyecek misin, hâlâ çağ dışı mısın? Her şeyi görmek şart mı? Senin gözünün görme kabiliyeti ne ki? Senin gözün ne kadar şeyi görebiliyor? Her ışını görebiliyor mu? Fiziğin sana söylediği her ışını görebiliyor mu senin gözün?

Göremiyor. Demek ki bilim de İslam'ı teyit ediyor, İslâm'ın dediğini diyor.

Şimdi gelelim bunun arkasındaki müthiş cümlenin mânasına:

“İnsanoğulları ve cinler çok büyük bir işin içine düşmüşler, çok büyük vartaya düşmüşler, çok büyük tehlikedeler, ileride başlarına büyük işler gelecek, belalı bir durumdalar.” demiş Allahu Teâlâ hazretleri.

f. Belalı İşler: 'Fal' ve Allah'tan Başkasına Bel Bağlamak

Neymiş o belalı iş, büyük varta, büyük tehlike?

Ahluku ve yu'bedü ğayrî. “Hem onları ben yaratıyorum hem de benden gayrıya tapınıyorlar.” *Ve erzüku ve yüşkerü ğayrî.* “Hem onlara rızkı ben veriyorum hem de

benden gayrıya şükrediyorlar, benden gayrıya minnettarlık duyuyorlar, benden gayrıya bel bağlıyorlar.”

Hakikaten insanoğlu muazzam bir hata içinde, çok muazzam bir hata içinde. Allah’a inanmayanlar büyük bir hata ve çok büyük bir yanılığı içindeler.

Neden?

Yaratan Allah. Allah’a ibadet etmiyor da başka şeylere ibadet ediyor.

“Hocam! Allah’a ibadet etmeyen insanlar, bu devirde münkirler, dinsizler, imansızlar; hiçbir şeye ibadet etmiyorlar.”

Yok, öyle deme. O kadar aptal ki herifler o kadar aptal ki o kadar saçma sapan mâneviyatları var ki kedi miyavlasa "Miyav!" dese ödleri patlar. Karanlık gecede bir gök gürlese ödleri patlar, geceleyin bir rüya görseler sabaha tir tir titreyerek kalkarlar.

Mâneviyatları bozuk ama mâneviyatsız olmak mümkün değil ki insanın içi boş olmaz ki illa içi bir şeyle dolacak. Saçma sapan şeyle, hurafe ile batıl ile doluyor. Gidiyorlar, olmadık bir şeye inanıyorlar, kendilerine göre

saçma sapan bir şeye inanıyorlar. İnsanoğlu inançsız olamaz. Ölümün karşısında, tabiatın o muazzam hadiseleri karşısında, kâinatın bu enginliği karşısında inançsız olmak mümkün değil. İnanıyor ama saçma sapan şeylere inanıyor.

Fala inanıyor. Yirminci yüzyılın dangalak münevveri fala inanıyor; gazete sabahleyin ne demişse öğleyin o olacak sanıyor.

Bre aptal! Sen hangi devirden kaldın be? Ne zamandan kaldın sen? Cahiliye devrinden mi kaldın? Arabistan'dan mı geldin? Merih'ten mi indin? Nereden çıktın sen? Bu vakte kadar seni buzdolabında kutuda mı sakladılar? Bu ne biçim şey? Oradaki yıldızla senin talihinin ne ilgisi var?

Ta eski hurafeleri, ta Yunanlılar'a Babil-liler'e dayanan eski hurafeleri sen hâlâ nasıl ilim diye kabul edip de yazıyorsun bir kere?

Ey gazeteci! Sen o saçma sapan falı, yıldız falını oraya nasıl yazarsın? Sen bu millete nasıl hıyanet edersin? Ayıp değil mi? Yazık değil mi? Bu milletin hurafesini körüklemekten utanmıyorsun musun?

İnanırlar. Maalesef saçma sapan şeylere inanırlar. İşte “Allah yaratmıştır, Allah’tan gayri şeylere taparlar.”

Başka?

Tapınmak “itaat etmek” mânasına geldiğine göre kimisi şeytana tapınıyor; hepsi şeytanın kulu. Şeytan ne derse onu yapıyor. Allah’ın dediğini yapmıyor, kendisini hür sanıyor ama şeytan burnuna halkayı takmış, def’i bu taraftan oynattıkça o da şeytana göre oynuyor. Hani bizim yakaladığımız ayıların, Çingenerlerin oynattığı şeyler gibi şeytan onların boynuna halkayı geçirmiş; mânevî, görünmez bir şekilde kendisi def’i çalıyor; o da şeytanın çalgısına göre burnundan çektirdikçe şeytana göre oynuyor.

Muhterem kardeşlerim!

Kimisi de nefesine tapıyor. Nefsinin karşısına geçmiş, el pençe divan durmuş, başını eğmiş;

“Ey benim nefsim, ey benim nefis putum! Ne emredersen söyle, onu yapacağım. İçki mi istiyorsun; votka, rakı, bira, likör ıvır zıvır hepsini sıralarım. Eğlence mi istiyorsun;

gazino, pavyon, diskotek; her yere götürürüm. Keyif mi istiyorsun? Haksızlık mı istiyorsun?” diyor.

Hepsi nefsin peşinde, şeytanın peşinde dünyanın peşinde, paranın peşinde, kadının peşinde, şunun peşinde, bunun peşinde; yazıklar olsun! Allah yaratmış ama Allah'tan gayrıya tapıyorlar.

Allah'a kul olsana!

Mevlânâ Celâleddin-i Rûmî ne güzel söylüyor:

“Ey kardeşim, ey evladım!” diyor. “Kopar şu zincirleri de Allah'a kul ol!”

Asıl zincir, ötekiler. Asıl esaret, Allah'tan gayrıya takılıp kalmakta. Ancak Allah'a kul olan insan hür olabilir.

Hür kim olabilir?

Allah'a kul olan, hür olabilir. Allah bizi kendisine kul eylesin. Kendisinden gayrıya boyun eğdirmesin, kendisine mutî eylesin, kendisinden gayrıya itaat ettirmesin, yolunda yürütsün, kendisinin yolundan gayrı yola düşürmesin.

“Ben rızıkları gönderirim, yağmuru gönderirim. Güneşi ben döndürürüm, meyveleri ben oldururum, tohumları ben ağaç ederim, ağaçlardan meyveleri ben bitiririm, hayvanları ben yaratırım. Onları keserler, yerler. Balıkları tutarlar, yerler. Meyveleri yerler, sebzeleri yerler. Bir sene yağmur yağdırmasam hepsi ölüp gidecekler, dünyada insan kalmayacak. Bir sene kışı daha şiddetli ediversem hepsi ölüp gidecekler. Benim sayemde yaşıyorlar, benim sayemde rızık içindeler. Hâlâ benden gayrıya tapınırlar, benden gayrıya şükrederler.” diyor.

Muazzam bir hata, çok muazzam bir hata!

Allah bizi bu hataya düşürmesin, yanlış işler yaptırmamasın. Ancak kendisine kulluk etmeyi nasip etsin. Ancak kendisinden yardım dilemeyi, başkasından medet ummamayı; hür, hakiki salih, kâmil müslüman olmayı cümlemize nasip ve müyesser eylesin.

قَالَ اللهُ تَعَالَى: مَنْ لَمْ يَرْضَ بِقَضَائِي وَقَدَرِي
فَلْيَلْتَمِسْ رَبًّا غَيْرِي

*Kâle'llâhu teâlâ men lem yerda bi-kadâi ve kaderî fe'l-yeltemis Rabben ğayrî.*¹⁸

Enes *radiyallahu anh'*ten İmam Beyhakî *rahmetullahi aleyh* rivayet etmiş.

Peygamber Efendimiz; "Allahu Teâlâ hazretleri şöyle buyurdu." diyor:

Men lem yerda bi-kadâi. "Benim kaza-
ma, kaderime, takdiratıma, mukadderatıma
razı gelmeyen razı olmayan, kimse." *Fe'l-
yeltemis rabben ğayrî.* "Hadi benden gayrı
bir rab bulsun kendisine, hadî."

"Madem benim hükmüme razı değil, ma-
dem benim mukadderatımı sevmiyor, madem
benim mukadderatımı hoşnutlukla rızayla
karşılayamıyor; o zaman gitsin, benden gayrı
Rab arasın." diyor.

Allah kulluğundan kovuyor.

Kendisinin takdirine razı olmayanı Allah
ne yapıyor?

Kulluğundan kovuyor; "Sen bana razı de-
ğilsen, ben senin kulluğuna hiç razı değilim.

---

¹⁸ Beyhakî, *Şu'abu'l-îmân*, I, 377, r. 196; Münâvî, *Feyzü'l-kadîr*,
IV, 470, r. 6010; Ali el-Muttakî, *Kenzu'l-ummâl*, I, 106, r. 482.

Defol kulluğumdan!” diyor, kulluğundan def ediyor.

g. Kadere İman Ve Rıza

Muhterem kardeşlerim!

Müslümanın en önemli vasıflarından biri de nedir?

Kaza ve kadere iman ve rıza. İnanı; bir de razı olacak.

Hoştur bana senden gelen.

Ya gonca gül yahut diken.

Ya hil'at ü yahut kefen.

Lütfun da hoş kahrın da hoş.

Gelse celâlınden cefâ.

Yahut cemâlinden vefâ.

İkisi de cana safâ.

Lütfun da hoş kahrın da hoş.

Ne imanlı insanlar var. Nasıl razı olmuşlar, nasıl kulluk etmişler, hiç itiraz etmemişler; edebi hiç bozmamışlar. Boyunları bükük, gözleri yaşlı, gönülleri pırıl pırıl, nurlu; öyle yaşamışlar. Er gibi yaşamışlar, er gibi âhirete

göçmüşler.

Biz âhir zaman müslümanları itirazcı. Başımıza bir hal gelir, bir şey gelir; basarız yaygarayı. Çocuğumuz hastalanır, basarız yaygarayı; bir yakınımız ölür, saç baş yolunur, yaka yırtılır, bağırılır çağrılır, ağıtlar düzülür, bir sürü küfürnâme, eğri büğrü laflar söylenir. Allah etmesin! Kaza ve kadere hoşnut olarak, razı olmak lazım, kabul etmek lazım.

Neden?

Hepsi güzeldir de ondan. Sezersen, iyi anlayabilirsen hepsi güzeldir, her şey güzeldir. Allah her şeyi en güzel tarzda yapmıştır. Takdiratta da güzellikler vardır.

“E hocam, hastalıkta mı güzel yani? Yakaladım şimdi seni?”

Hastalığın sevabı çok, ecri çok. Hastalık da sıhhatin kıymetini öğreten bir şey. Hiç hastalık olmazsa millet sıhhatin kıymeti bilinmez. Çeşit çeşit sebepler.

“Yakaladım hocam, ölüm de mi güzel?”

Ölüm de güzel! Benim rahmetli dedem yaşlanmıştı da; “Yâ Rabbi! Al artık şu emane-tini.” diyordu.

Bir zaman geliyor, yaşayıp köhnemek hazin.

dediği gibi Yahya Kemal'in ölmek kaderde var, yaşayıp köhnemek hazin.

Geçen gün bir ihtiyar kadının başına götürdüler de Allah imanla kurtarsın; kendinden geçmiş, vücudu erimiş, tâkati kalmamış. Bundan ne köy olur ne kasaba.

Allah imanla emanetini alsın da huzura ersin.

Kayınvalidem de öyle demişti:

Bir ara ayağı tutmadı, sırtı acımaya başladı, rahatsızlıklar başladı.

Demek ki ölüm de hoş.

Sonra tüm insanlar ölmezse dünyanın hali ne olur?

Sonra insan bir zaman geliyor, iştihak duyuyor, kendisi; "Yâ Rabbi! Öleyim de kavuşayım." diyen insanlar var.

Kitâbü's-Şifâ tâbiinden bir zât-ı muhteremi anlatır:

Her akşam dua edermiş:

“Yâ Rabbi! Bari bu akşam canımı al da sevdiklerime kavuşayım. Dün almadın, evvelki gün almadın. Hiç olmazsa bu akşam al da Hz. Muhammed’e, ashabına kavuşayım.” dermiş.

Onun için ölüm de güzeldir, ölüm bir kapıdır; öbür tarafa geçiyor, cennet.

Dün bir hadîs-i şerîfte okuduk. Hz. Âişe validemizin rivayet ettiğine göre Peygamber Efendimiz;

“Allah hiçbir peygamberine cennetini gösterip ‘Bak cennetteki yerin, makamın, imkânlar, güzellikler, ikramlar, ihsanlar. Nasıl istersen; biraz daha vazife görmek istiyorsan yaşa, istersen buyur cennetime gel.’ diye muhayyer bırakmadıkça canını almaz.” buyuruyor.

Azrail gidip de; “Hadi, ver canını.” diyemiyor demek ki. Allah cennetteki yerlerini gösteriyor. Düşünün bir kere; cenneti gören bir daha bu dünyanın çamuruna bakar mı?

“Eğer cennet hûrîlerinden bir tanesi serçe parmağını şu dünyaya bir gösterseydi, bütün dünya ıslıl ıslıl aydınlanırdı.” diyor Pey-

gamber Efendimiz.

O kadar güzel bir yeri gördükten sonra;

“Yâ Rabbi! Al emaneti de askerlik bitsin, terhis olayım, rahata kavuşayım.” der insan.

Hâsılı ölüm de güzel! Ölüm de güzel, hayat da güzel. Hayat da âhireti kazanmak için bir fırsattır, ne güzel bir nimettir! Müslümanın cenneti, dereceleri kazanması için ne güzeldir! Hastalık güzeldir, sağlık güzeldir; her şey güzeldir.

Allahu Teâlâ hazretleri kaza ve kaderine, mukadderâtına, hükmüne razı olmayı cümlemize nasip ve müyesser eylesin. İyi, edepli kul olmayı nasip eylesin. Cennetiyle cemaliyle cümlemizi müşerref eylesin.

Fâtiha-i Şerîfe mea'l-besmele.

SORULAR-CEVAPLAR

Soru: Şeyhe intisap etmenin hükmü nedir? Bey'at nedir? Bey'at mı yoksa şeyhe intisap mı önemlidir?

Cevap: Muhterem kardeşlerim! Bu bey'at ve intisap arasında eskiden fark yoktu.

Peygamber Efendimiz'in zamanındaki insanların bağıllığı bir tek yereydi. Kimeydi? Peygamber Efendimiz'eydi. Peygamber Efendimiz'in vefatından sonra, âhirete irtihalinden sonra kime oldu? Ebû Bekr-i Sıddîk Efendimiz'e oldu. Ondan sonra kime oldu? Hulefâ-i Râşidîn'e oldu. Ondan sonra kimlere geldi? Bazı zalim insanlar başa geçtiler; "İlla bize itaat edeceksiniz." dediler. Mescid-i Nebvî'nin kapılarını tutmuşlar; sahabe-i kirâmın kendilerine tâbi olmayacağını biliyorlar. "Bey'at etmeyenin kafasını keseriz." demişler, zorla Emevîler'e bey'at ettirmişler. Zorla. Ama hakikatte onlar tâbi olmadı. Kimisi şehit oldu kimisi öldürüldü, şehit edildi. Hakikatte tâbi olmadı ama "Fitne çıkmasın." diye ses çıkarmadılar.

Bey'atla intisap arasında fark yoktur. Müslümanların bey'ati, intisabı evliyâullaha bağlanarak devam etti. Zamanımıza kadar geldi. Çünkü evliyâullah, alimler ve fakihler peygamberlerin emanetçileridir. Allah ümmeti onlara emanet bırakmıştı, onlara vermişti. Ümmetin hakiki sahipleri, yöneticileri alimlerdir. "Ulü'l emr" deniliyor. Ulü'l emr de alimlerdir. İşlerin başındaki kimselerin de,

ulü'l emrin de âlimlerden olması gerekiyor. Alim değil de bir zalim var. Falanca yerdeki ulü'l-emr zalimin teki. Ha o yanlış gelmiş. Oraya yanlışlıkla gelmiş, zorbalıkla gelmiş. Zulümle gelmiş o ayrı; ama aslında ulü'l-emr de yani işleri de alim kimselere vermek lazım, ârif kimselere vermek lazım, mü'min-i kâmil kimselere vermek lazım. Kur'an'ı en çok bilen kimseye vermek lazım.

Peygamber Efendimiz bir yere bir grup asker gönderiyordu. "Kur'ân-ı Kerîm'i hanginiz, ne kadar biliyor?" diye hepsine sordu. Bir gence sıra geldi. O gence de sordu; "Sen ne kadar biliyorsun? Kur'an'dan ezberinde ne kadar var?"

"Şunlar şunlar şunlar var yâ Resûlallah! Bir de Bakara sûresini ezbere biliyorum." dedi. Bakara sûresi büyük bir sûredir. 286 âyettir. İki buçuk cüz devam eder. Herkes bilmez.

"Hakikaten sen onu biliyor musun?" dedi.

"Biliyorum yâ Resûlallah!"

"O halde sen onların emirisin." dedi.

Emir, ulü'l-emr; “işin başına geçen kimse.” Yaşı küçük olduğu halde “Kur’an’ı en çok biliyor.” diye başa o geçti.

Bir başka hadîs-i şerîfte Peygamber Efendimiz şöyle buyuruyor:

“Bir topluluk, bir kavim bir yerde bulunuyorsa bunun birisi imam olacak namaz kıldıracaksa Kur’an’ı en iyi bileni, dini en iyi bileni, en alim olanı imam olsun.”

Fe-izâ emmehüm fe-hüve emîrun diyor. Burası da çok hoşuma gidiyor:

“Kur’an’ı en iyi biliyor.” diye o şahıs o topluluğa imam oldu mu; “Emiri de odur.” diyor.

Onun için söz alimlerindir. Herkes alimlere itaat edecek, herkes onun buyruğunu tutacak. Bağlılık da onadır. Alim, ilmiyle âmil, ârif kimselere itaat edecektir. İkilik yoktur. Şimdiki zamanda bir şaşılık var. Hani bazı insanlar şaşılıktan çift görürmüş. Ben bunu olmaz sanıyordum; önüme bazı şeyler geldiği zaman gözlüksüz baktım mı iki görüyorum. Mesela bir *elif* olsa iki tane *elif* gibi görüyorum. İnsanın gözü bazen böyle oluyor.

Halbuki bir tane *elif*. İşte öyle ayrılık gayrılık yoktur. Zaten akıl ve mantık da bir tane olmasını gerektirir. Çünkü insan iki yerden emir aldı mı “Ona mı uyacağım buna mı uyacağım?” diye şaşırır.

“Bana uy. Ne diye alime uyuyorsun?”

Peki, ama sen kimsin?

Sana uyayım ama sen kimsin?

Kur’an bilir misin?

İlim bilir misin?

İrfan bilir misin?

Allah’ın yolunu iyi bilmiyorsan sonunda gelip de “Şu nasıl olacak hocam?” diye gelip bana soracaksan millet niye sana uysun? Doğrudan doğruya uymak varken ne diye dolaylı yoldan önce sana tâbi olsun da başını derde soksun. Öyle şey yoktur. Bunu bilmiyor. Bu lafları söyleyenler de bilmiyorlar, hata ediyorlar.

Mecmualarda yazdık. “Bak bu böyledir.” diye âyetler, hadisler gösterdik. Bilmiyor. Yaygın bir cehalet var. Bu onun için yaygın bir hata.

Soru: Tarikatten mı hakikat doğar, hakikatten mi? Cuma kılmayanlara ne dersiniz?

Cevap: Muhterem kardeşlerim! Arapça'da tarikat "yol" demek. Tabi yol; maddî, topraklı, parkeli, asfaltlı yol." mânasına değil de "usül" mânasına, metot mânasına. "Metot" demek. İnsanın iyi müslüman olması için takip etmesi gereken metoda, yola "tarikat" demişler.

Neden tarikat demişler?

Çeşitli metotlar olduğu için. Abdülkadir-i Geylânî hazretleri bir metot geliştirmiş. Bahâeddin-i Nakşibend Efendimiz bir başka terbiye usulüyle terbiye etmiş. Nasıl herkesin, her yiğidin yoğurt yiyişi farklı oluyorsa kimisi meşakkatle terbiye ettirmiş, kimisi zikirle terbiye ettirmiş. Kimisi seyahatle terbiye ettirmiş. Bunlar; nefsi yola getirmek, güzel ahlâkı öğretmek, edebi öğretmek, dinin hakikatine vâsıl etmek, Allah'ın rızasına kavuşturmak için takip edilen yollar. İşte onun için bu metotlara "tarikat" demişler. Tabi bunlar çoktur. Metotların sonu gelmez. Mesele inşaat metotları. Cami inşa metotları. Çeşit çeşit cami var. Hiç olmazsa bir kubbeli

camii vardır, bir çatılı camii vardır. Çok çeşitli olabilir. Hepsii camiidir, hepsii ibadethânedir, hepsii makbuldür. Kimisi bir kubbelidir kimisi 20 kubbelidir. Mesela Bursa'daki Ulucamii 20 kubbeden meydana gelmiştir. Bu bir kubbeden. Onun etrafındaki de dört tane yarım kubbeden meydana gelmiş. Mimarın çizdiğine göre değişebilir. Bu; mimarın camii inşa etme metodudur. Bir metot uygulamış. Tarikatler de birer metottur. Tarikatlerin gayesi, götürmek istediği nokta; insanları Allah'ın rızasına götürmektir, Allah'ın rızasına uygun yaşayan bir kul haline getirmektir. İşin aslı budur. O da sünnet-i seniyyeye, Peygamber Efendimiz'in yoluna bağlamak Peygamber Efendimiz'e tâbi kılmakla sağlanır.

Eğer bir tarikat Peygamber Efendimiz'e bağlayamazsa o yol çıkmaz yoldur. Bu yoldan gidiyorsun. Gidiyorsun ama bitti. Yol daha öteye gitmiyor. Arabayla bir yola giriyorsun; "Hay Allah! Burada bitti." diyorsun, meğerse çıkmazmış. Geri dönüyorsun.

Resûlullah'a bağlamayan yol, yol değildir; çıkmaz sokaktır. Öyle şey olmaz! Kendi keyfinden ortaya atılan metot bid'attir. O da

çıkılmaz yoldur. Onun da kıymeti yoktur. Yolu yine Peygamber Efendimiz söylemiştir. Peygamber Efendimiz'in sözlerini en iyi tutan, en iyi uygulayan, en iyi gösteren yol Tarikat-i Muhammediyye'den giden fırka-ı nâciyedir. Onlar fevz u felâh bulurlar. Mârifetullaha ererler, hakikati bulurlar. İlim ve ihlâs; birisi tarikatin aletidir birisi gayesidir. İnsan ilmi bilecek, ilmiyle amel edip ihlâsa sahip olacak. İyi kulluk edecek, Allah'ın sevgili kulu olacak. İslâmiyet tek şey değildir, iki tanecik şeyden ibaret değildir.

“Cuma kılmayanlara ne dersiniz?” diyor.

“Allah hidayet versin.” derim. Allah akıl fikir versin. Allahu Teâlâ hazretleri, Kur'ân-ı Kerîm'de Cuma sûresinde şöyle buyuruyor:

Yâ eyyühe'llezîne âmenû izâ nûdiye li's-salâti min yevmi'l-cumuati fe's'av ilâ zikri'llâhi ve zeru'l bey' zâliküm hayrün lekum in küntüm ta'lemûn. “Ey iman edenler! Cuma günü olup da Cuma namazı için ezan okunup nida olunduktan sonra alışverişi terk edin. Koşarak camiye gelin. Koşarak Allah'ın emrettiği o farz olan Cuma namazını kılmaya

gelin. Bilerseniz bu sizin için çok daha hayırlıdır.”

Oradan bilmeyenlerin olacağını anlıyoruz.

“Bilerseniz bu sizin için daha hayırlıdır.”

Bilmeyen cahiller de var. Hayırlı yolu bilmiyorlar. Ya bu Cuma. İnsanlar camiye toplanıyor, Allah’ın huzurunda namaz kılıyor, vaaz dinliyor, hutbe dinliyor. Bunların hepsi sevap. Bu mu hayırlı? Sokaklarda aylak aylak “Ben Cuma kılmayacağım!” diye öküz gibi burnundan solumak mı hayırlı?

“Ben cihat ediyorum.”

Cihat ediyorsan Cuma’ya ne diye tosluyorsun? Cuma’yı ne diye çiğniyorsun? Camileri yıkarak mı cihat edeceksin? Farzları çiğneyerek mi cihat edeceksin? Farzları çiğneyerek cihat olur mu? Değil farzlar edepleri bile çiğnersen cihat etmiş olmazsın. Edebe bile riayet etmesen Allah yolundan çıkar gidersin. Farzlar büyük âbidelerdir. Ufacık tefecik şeyleri bile ihmal etsen mahrum kalırsın.

“Edepsiz insan Rabbinin lütfundan mahrum kalıverir. Cascavlak ortada kalır.”

Baktı ki edepsiz; Allah ondan rahmetini kesiverir. Rahmet-i Rahman kesilince insan orta yerde nursuz kalıverir. Onun için “Her şeyin aslı esası edeptir.” demişler. Kur’an; “Ey iman edenler! Cuma namazına gelin.” deyip dururken hangi edepsiz çıkıp da “Ey insanlar! Cuma namazına gitmeyin.” diyebilir.

Derse ne olur?

Çok yanlış bir iş olur. Allah hidayet versin. Hem de bunu Müslümanlık namına diyorsa cihat namına diyorsa “İslâm’a hizmet edeceğim.” diye diyorsa Allah şifa versin. Demek ki tahtaları iyice eksilmiş, oynamış. Büyük şaşkınlık içinde. O kadar basit şey ki o kadar kolay şey ki. Sen bir müslümana nasihat edecek olsan nasıl nasihat edersin?

“Evladım! Kur’an’ı oku, Kur’an’ın ahkâmına uy. Resûlullah’ın hadislerini oku, onları uygula.” dersin. Kur’an diyor yahu! Kur’an; “Cuma namazı kıl.” diyor. Ötesi var mı bunun? Aklın bu kadarda mı çalışmıyor.

“Çok ince çalışıyor hocam!” Çok ince çalışıyor ama yamuk çalışıyor, eğri çalışıyor, ters çalışıyor. Ters ayarlanmış, ters tarafa

çalıyor. İstanbul Bizanslılar'ın elindeyken müslümanlar orada cami kurmuşlar. Henüz İstanbul fethedilmeden önce orada cami kurmuşlar. Orada bile namaz kılmışlar. Kılınır. Bir kâfir beldesinde müslümanlar cem olursa Cuma namazı kılarlar. Almanya'da kılıyorlar, Amerika'da kılıyorlar. Ben gittim Amerika'da kaç tane camide gördüm. Allah razı olsun. Bizim Amerika'da okuyan mühendis kardeşlerimiz, doktor kardeşlerimiz, doçent kardeşlerimiz eline kâğıdı alıyor, çıkıyor. Hutbeyi okuyor. Her hafta birisi okuyor, maşaallah! Bir Arapçasını okuyor. Bir vaaz ve nasihat ediyor. Bir İngilizce özetini yapıyor, iniyor. Fena mı oluyor? Güzel oluyor. Kılmamak yanlıştır. Öteki türlü düşünen kardeşlerimizi Allah ıslah etsin, Allah onlara akıl fikir versin.

Prof. Dr. Mahmud Es'ad COŞAN
6 Şa'bân 1410 / 03.03.1990
İskenderpaşa Camii/ İstanbul

[Bütün HADİS DERSLERİ'ne PDF olarak ulaşmak için tıklayınız.](#)

